

Pinot Noir - et eventyrligt interview med en kendt Terroirist

When she was good, she was very, very good. But when she was bad, she was horrid
(The little girl with the curl in the middle of her forehead)

Af Niels Ehler

"Sover du", spurgte hun med mild stemme og tog mig forsigtigt i armen. Hun så ualmindelig godt ud - hun gik rent ind hos en midaldrende kender af alt for unge piger - den stramme grønne kjole, de frugtigt svulmende former og den tåbelige lille blå kalot med påklistrede druer. Og så den altoverdøvende parfume: Intens jordbær og hindbær, et touch af krydret efterårsskovbund og et uforklarligt sammensat og berusende blomsterflor. Det hele gik mig til hovedet med det samme, og hendes smilende øjne sagde, at hun godt var klar over det. Hun var et rent hit - og hun havde bestemt ikke noget mod det. Der var ikke tvivl om, at hun var til den lille hurtige flirt med den, der forstod at sætte pris på hendes bemærkelsesværdige ynder.

Det var en utroligt behagelig måde at vågne op på her i det lune forårssolskin. Den godt og vel halve flaske Le Chambertin og den store frokost havde gjort mig velsignet døsigt, og jeg havde fundet et fredeligt hjørne af vinmarken lige over Clos de Vougeot for at komme mig over udskejelserne. Jeg havde vellystigt lænet mig tilbage mod en ældgammel vinstok og døset hen - opfyldt af de smukkeste drømme.

"Jeg har i lang tid godt ville have en alvorlig snak med dig", sagde hun og sendte smilet på en længere ferie. "Kender vi da hinanden", var mit forundrede svar? "Ja da, vi har haft utroligt mange småaffærer, og du har beskyldt mig for alt muligt - ikke mindst for at være totalt upålidelig. Du har det ene øjeblik været vildt forelsket og det næste påstået, at du aldrig mere ville ofre en krone på mig - mig som oven i købet er din første kærlighed..... Og så er du mig hele tiden utro - ikke mindst med Cabernet og Syrah, de billige gimper!" Tårerne stod i hendes smukke øjne, og jeg følte mig straks som en forbryder, selv om jeg ikke helt var klar over hvorfor.

Men pludselig var jeg med - selv i min omtågede tilstand var der vel grænser for, hvor småt opfattende man kunne være? "Du ved da", svarede jeg hurtigt, "at der er intet, der står mit hjerte så nær som en smuk Pinot Noir. Der er intet, jeg elsker højere end din søde parfume og netop den fløjlsbløde balance, som kun du kan levere. Din smag er det mest forførende, der eksisterer i hele vinverdenen".

Se det virkede - de tunge skyer fortrak lidt, og der var antydninger af tidligere tiders smil på læben. "Men sig mig min skat", fortsatte jeg hurtigt for ikke at tabe initiativet, "må jeg ikke også lige spørge dig om noget?" Denne lejlighed kunne jeg ikke lade gå fra mig - skribenten dybt inde i mig var vågnet af middagsluren. Her var chancen for mit livs interview, og det måtte bare ikke glippe. Hun nikkede - stadig lettere tårevædet, men ganske imødekommende.

NE: "Den gamle redaktør har sendt mig hele vejen herved for at opklare nogen af dine mysterier", leflede jeg uden blusel. "Det er din uforudsigelighed, der fascinerer os. Hvordan kan det være, at du hele tiden skifter personlighed? På den ene mark er du stærk, livgivende og forførende og på den næste er du en skygge af dig selv: Et - undskyld udtrykket - pjasket og uinspirerende bekendtskab".

PN: "Jeg ved det godt", sukkede hun, "men jeg lader mig så let udnytte. Jeg starter ud med de bedste intentioner; jeg elsker den lune jord, det gyldne solskin og den livgivende regn. Den varme

luft danser omkring mig, og vinden leger med mit hår. Jeg vokser, jeg trives og jeg sætter mit afkom i verden. Jeg elsker de små druer; de er den bedste del af mig, så jeg kan ikke holde igen. Der kommer så mange af dem, og jeg er ikke den bedste amme, der findes. Så jeg må fordele mine gaver mellem alle de små, og så får ikke alle det, de burde have. Men der er ikke min skyld alt sammen, det siger jeg dig. Det er bonden, der bliver grådig. Han vil have det hele og glemmer at tynde ud i druerne. Du kan vel ikke forvente, at det er mig, der selv skal sende dem væk, før de er blevet ordentligt modne?"

NE: Hvorfor elsker du netop at leve her i Bourgogne og især lige på denne her stejle bakkeside?

PN: Jeg har det lidt ligesom en kat; jeg kan ikke lide at få våde tæer. Nede i dalen samles alt vandet og så fryser jeg om tæerne. Og hvad værre er - jeg ved godt, det lyder sært - men jeg trækker vejret gennem tæerne - og hvis der er alt det vand, så kvæles jeg næsten. Der skal hverken være for lidt eller for meget vand og her oppe på skråningen er der både vand og luft mellem tæerne - i lige netop det rette forhold. Jeg elsker grus og hader det kolde stive ler, der kvæler mig og gør mig tung og stjæler min livskraft.

NE: Men det kan vel ikke være hele forklaringen?

PN: Næh - jeg er forelsket i lige netop den grusede jord, der er her. Det er en meget særlig slags grus, der er fuld af vitaminer. Den rummer lige, hvad jeg har brug for, og så er den så venlig, at den serverer det i lige den rigtige mængde. Det er som at bo i et spisekammer, der altid er fuldt af den dejligste mad! Men det er kun vitaminerne, den giver mig. Jeg lever jo af solens stråler og spæder det op med luftens styrke og drikker regnen til. Se det er mit levebrød; det er det, der giver mig livet og føder mine blade. De giver mig styrken til at fylde mine kære druer med den søde saft og den dejlige smag. Det er mit hjerteblod, druerne rummer - et hjerteblod jeg kunne have brugt på selv at blive stor og stærk. Men jeg må give det til mine børn i stedet for, og som en god moder gør jeg det med uden tanke for mig selv. At se dem vokse og blive søde og mørke gør mig så glad. Mange tror, jeg lever af varmen; men det er faktisk kun en nødvendig behagelighed - der er ingen næring i varme. Men varmen gør, at jeg har kræfterne til at sætte dem godt i vej. Så faktisk kan jeg få til føden næsten alle steder; men her på skråningen er det alligevel bedst.

NE: Hvad mener du egentlig med det?

PN: Varmen er vigtig, når børnene skal flytte hjemmefra. Varme børn er søde børn og kolde børn bliver sure. Og her oppe på skråningen bager solen så velsignet. Den varme luft strømmer op mod mig nede fra dalen, og om natten - ja så løber den kolde luft ned igen, så jeg ikke så let kommer til at fryse. Det trives både børnene og jeg så dejligt med. Selv Paven var klar over det for mange år siden. Hans Hellighed drak kun vinen fra den øverste del af skråningen, mens kardinaler og biskopper tog det midterste. De overlod til gengæld den tynde vin fra det nederste flade stykke til de jævne præster og munke. Men jeg er stolt over at have så fine bekendtskaber på grund af mit vellykkede afkom.

S&B: Du er ligefrem religiøs?

PN: Måske, måske - men så det ud fra mine personlige oplevelser. Jeg forbinder jorden med himmelen. Jeg koncentrerer regn og sol i en drik, der er essensen af jordens styrke og himmelens velsignelser. Jeg giver folk en oplevelse, der ikke blot er en kropslig beruselse, men også rummer

en åndelig dimension. Det er ikke noget tilfælde, at spiritus og spirituel er stort set det samme ord. De opmærksomme munke var klar over det, og den Hellige Nadver bekræfter, at selv Gud finder, at vin frelser sjælen. Og før Jesus havde jeg en fræk lille affære med Pan, der stadig banker på en lys sommernat..... Jeg er på samme tid helgen og letlevende dame, og jeg sætter som enhver anden kvinde en ære i at være uberegnelig

NE: Er det så hele forklaringen på, at du på den ene mark er forførende og overdådig og på den anden er en stramtandet tante?

PN: Hvert år gifter jeg mig og gør det mange gange - selv på den samme mark har jeg mange kærester. Den ene mand gør det ene med mig, og den anden gør noget helt andet - jeg følger blot med og lægger krop til de særeste gerninger. Jeg rødmer ved tanken og nogle af de ting, der sker i de mørke kældre. Det er bestemt ikke alle af de typer, der vil en lille pige det bedste. De vil tjene penge på mig, og penge kan få det værste frem i grådige mennesker. Ind i mellem føler jeg mig som en billig tøs, der bliver solgt for laveste bud - jo mere man kan udnytte mig, jo flere penge kommer der i kassen.

NE: Har du ikke selv en andel og et ansvar for denne omskiftelighed?

PN: Jeg vil altid alle det bedste - jeg er et kærligt gemyt. Mine opvækstvilkår er så vigtige - ja barndommens jord sætter sig sine uimodsigelige spor. Og lige her hvor vi to sidder nu, ja der skifter det fra sted til sted indenfor få meter. Historien har begavet denne skråning med en enestående forskellighed. På toppen af bakken sker der ét, og i bakkedalen noget ganske andet. Du kan med få meters mellemrum se millioner af års dramaer, der viser sig i jorden og i undergrunden. Det opmærksomme øje vil se sporene på marken, og den kritiske gane vil også smage det i glasset.

NE: Hvordan kan det være, at netop du skifter sådan fra år til år - man kan aldrig være sikker på, at du er sød og lækker?

PN: Jeg er et følsomt gemyt - bliver jeg bare det mindste lille smule stødt eller forulempet, ja så går der lang tid før, jeg har det godt igen. Går noget mig imod, så bliver jeg deprimeret og kan ikke gøre mit arbejde ordentligt. Jeg er ikke så stærk som alle de plumpe arbejdsheste, du normalt er mig utro med. Hvis ikke solen hjælper mig med barnepasningen, så går det helt galt - jeg har ikke selv kræfterne til alt arbejdet. I den sene sommer skal jeg have mit daglige solbad ellers går det skævt. Jeg skal have varme og ikke nok med det: Mine nætter skal være friske og kølige, ellers bliver børnene for forkælede, småfede og uden rygrad. De skal opdrages med fast hånd, mens jeg derimod skal forkæles af mine beundrere - både solen, jorden og vinbonden.- og helst hele tiden.

S&B: Jeg kan bedst lide dig som velnæret - ja ligefrem kan jeg ikke få dig fed og voluminøs nok - du skal være saftig og yppig med masser af flæsk. Alligevel er du slem til at være både benet og kan ligefrem lide af åbenlys anoreksi?

PN: Nu vil jeg være helt ærlig over for dig: Jeg indrømmer det - jeg er fortrukket. Jo længere jeg kommer hen på sommeren, jo mere tørstig bliver jeg. Og i efteråret går det helt galt - det er også alle de børn, der kræver alt for meget af mig. Det er regnen, som jeg ikke kan styre. Jeg kan ikke sige nej, når de milde dråber strømmer ned over mig. Jeg drikker og drikker - jeg taber besindelsen.

Selv om jeg ved, at det skader afkommet, ja så får de kære små også en tår over tørsten. Og de små pus kan bestemt ikke tåle det. De svulmer og bliver karakterforladte - ja de kan ligefrem revne af vellevned og gå til i råd og svamp. Jeg skammer mig; men jeg kan simpelthen ikke styre det drikkeri.....

Tårene begyndte nu at pible frem igen, og jeg følte at tiden var kommet til, at jeg måtte gøre noget. Den eneste mulighed var at fylde mit glas og skyndsomst drikke det. Den herlige vin fyldte min næse med blomsterparfume og min mund med himmelsk saft - glæden vendte tilbage som ved et trylleslag. Hun smilte straks lettet og spurgte mig - "Er jeg ikke dejlig?" Jeg kunne kun nikke, og hun bøjede sig ned, kærtegnede min kind og blæste sin søde ånde over mine øjne. Derefter husker jeg ikke mere, før jeg forstumlet, kold og stiv blev vækket af de første regndråber fra en hidsig forårsbyge, der drev mig hjem igen. Men flasken var nu fuldstændig tom.